

SNE OG SAND

- KAN MAN OVERLEVE PÅ EN LØGN?

Undervisningsmateriale til 4.- 6. klasse

INTRODUKTION TIL MATERIALET

Kære underviser

Følgende materiale er et undervisningsmateriale i forlængelse af jeres besøg på Teater ZeBU, hvor I har været inde og opleve forestillingen "Sne og sand - Kan man overleve på en løgn?"

Materialet består af 10 teaterøvelser, der i relation til "Sne og sand" undersøger, hvordan man fortæller en tro- og lytteværdig historie vha. skuespillerens hovedværktøj; krop og stemme - og sammen med forestillingen bevidstgøres eleverne om grundelementerne for teater; forestillingsevnen og fantasien. Øvelserne er fordelt over 7 lektioner à 45 min. og munder ud i skabelsen af en lille scenisk visning af elevernes historier.

Vi ønsker, at dette undervisningsforløb skal fungere som et inspirationsafsæt til generelt at klæde jeres elever på til selv at arbejde med teater og personlig fremstilling på skolen.

Som en hjælp til at kunne forstå og facilitere øvelserne indeholder materialet en række undervisningsvideoer og fotos, der er med til at understøtte og sætte levende billeder på øvelserne.

Rigtig god fornøjelse med materialet og teaterarbejdet på skolen.

De kærligste hilsner fra Teater ZeBU

LEKTION 1: SNE OG SAND - FORTÆL MED KROPPEN

Inden jeg har talt til 10...

- Start med at se traileren til "Sne og sand" [HER](#) for at genopfriske elevernes forestillingshukommelse
- Inddel eleverne i grupper på 4-6 og bed dem om at sprede sig ud på gulvet stående i grupperne
- Sig højt til dine elever: "Inden jeg har talt til 10, skal I være..." Start med et nemt ord fx en firkant eller et 8-tal. Gå derefter over til tredimensionale ting som fx et tårn eller en flyvemaskine, og dernæst steder der indbefatter flere forskellige ting og mennesker i relation til forestillingen fx Klasselokale, Sneboldkamp, Vaskeri, Veronikas værelse, Hjemme hos Johan
- Tæl langsomt til 10. Imens skal grupperne samarbejde om med deres kroppe at danne et gruppebillede af det respektive ord. På "10" skal alle eleverne fryse i deres bevægelser og blive til en fælles statue af ordet
- Gå en kort runde ved de forskellige statuer og kommenter på elevernes samlede udtryk og kreativitet. Understreg for eleverne, at det er vigtigt, de ikke bare kopierer de andre gruppers billeder
- Sig herefter et nyt ord, som eleverne skal danne et billede af, og øvelsen gentager sig

“

MIN KLASSELÆRER HEDDER LENE. HUN SIGER, AT JEG KAN
MERE, END JEG VISER. HUN ER GIFT MED PREBEN
GEDESKÆG

”

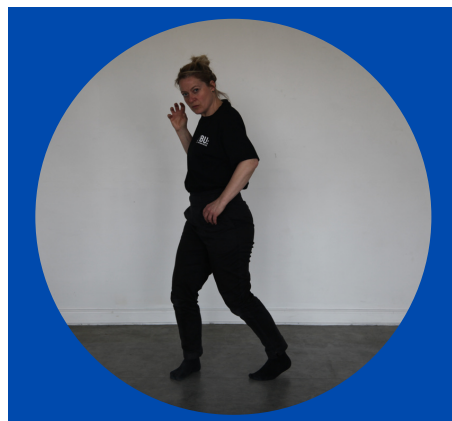
LEKTION 1: FORTSAT

Kropslig billedforløb

- Del klassen op i 4-6 grupper. Hver gruppe skal nu skabe tre kropslige billeder med dem selv i frysepositioner som statuer, der kropsligt illustrerer, hvad de husker fra "Sne og sand"
- Billede 1 skal referere til begyndelsen, billede 2 til noget i midten og billede 3 til slutningen, så der opstår et dramaturgisk billedforløb, når de tre billeder sættes sammen. Se eksempel med de tre kropslige billeder nedenfor
- Se s. 11 med figurgalleriet, som hjælp til at huske forestillingen og dens mange karakterer
- Hver gruppe skal til sidst vise deres billedforløb for de andre. Bed dine elever om at holde frysepositionerne, mens de andre elever får tid til at se ordentligt på statuerne
- Spørg efter hvert billede i plenum, hvad eleverne ser og mærker, når de kigger på billederne?
- Vær bevidst om, at det ikke bliver gætt og grimasser, der handler om at gætte det "rigtige" svar. Spørg i stedet ind til, hvilke følelser og stemninger, eleverne ser i statuerne? Hvordan er deres mimik og positioner i relation til hinanden? Hvordan skal billedet tolkes og det samlede billedforløb?

Billede 1 - Begyndelse
Johan i sin seng

Billede 2 - Midte
Johan i sneboldkamp

Billede 3 - Slutning
Johan i tørreskabet

LEKTION 2: LØGNEHISTORIER

Fup eller Fakta

I "Sne og sand" bruger Johan sin fantasi til at skabe mening i tilværelsen og løgne til at overleve den hårde hverdag. Til sidst kan han ikke selv styre, hvornår han taler sandt eller falsk

- Indled med at tale med eleverne om løgnehistorier; En god løgnehistorie er svær at afsløre, hvis den lægger sig op ad sandheden. Men hvorfor lyver man? Er det altid dårligt at lyve? Hvornår kan det være godt at lyve? Hvad er forskellen på en løgn og en lille hvid løgn?
- Sæt jer i en rundkreds. På skift skal alle sige én sætning, der fortæller noget om dem selv, og som enten er fup eller fakta. Da eleverne kender hinanden, skal de forsøge at finde på noget, som ingen af de andre ved om dem
- Når runden er færdig, laver man afstemning om, hvem der tror, de respektive informationer er fup eller fakta
- Del derefter klassen op i grupper på ca. 4. Hver elev i gruppen skal nu fortælle hhv. en sand og falsk historie fortalt i jeg-form uden at fortælle de andre, hvilken der er sand, og hvilken der er falsk - dette skal de nemlig efterfølgende gætte og begrunde deres gæt ud fra måden, hvorpå historien bliver fortalt
- Hvis tiden er med jer, lav da en visning i plenum, hvor eleverne vælger at fortælle én af deres historier, hvorefter de andre gætter, om den er sand eller falsk

LEKTION 3: HVERDAGSHISTORIER

Skriv en sand hverdagshistorie

Historien i "Sne og sand" er baseret på skuespillerens egne livserfaringer, og forestillingen består af forskellige hverdagshistorier og -løgne fra hovedpersonens liv.

- Hver elev skal nu i jeg-form skrive en kort sand hverdagshistorie fra deres eget liv
- Historien skal minimum være 1 minut og max 2 minutter, når den læses op
- Historierne skal beskrive elevernes hverdag fra de vågningerne i morges, og til de landede i skolen i dag, og de skal indeholde en beskrivelse af et sted på vej hen til skolen, som de har lagt særlig mærke til
- De skal arbejde med at beskrive deres historier sanseligt, og så der bliver skabt indre billeder hos læseren
- Hjælpe spørgsmål: Hvad gør du, og hvem er du sammen med? Hvem eller hvad møder du? Hvordan ser der ud? Hvordan lugter der? Hvilke farver og lyde er der? Hvordan er belysningen?

“

**FAR OG MOR GIK FRA HINANDEN, DA JEG VAR 4 ÅR
GAMMEL, OG SÅ FLYTTEDE FAR IND I OPGANGEN RUNDT
OM HJØRNET. NU BOR HAN I SAUDI-ARABIEN. ET STED
HVOR DER ER PALMER OG HAV, OG SOLEN SKINNER HVER
DAG**

”

LEKTION 4: EN TRO- OG LYTTEVÆRDIG HISTORIE

Fra hverdagshistorie til løgnehistorie

- Tag en indledende snak med eleverne om, hvad der karakteriserer en god historie? Hvad gør en historie lytteværdig?
- Troværdighed er bl.a. med til at fastholde lytterens interesse. Men hvordan gør man en historie troværdig og stadig lytteværdi? Troværdig er nemlig ikke det samme som sandfærdig, hvorfor det at pynte lidt på historien ofte kan gøre historien mere lytteværdig
- Se de tre videoer med skuespiller Line Jønsson, der fortæller en lille sand hverdagshistorie fra sit eget liv i tre forskellige versioner
- Se video 1 [HER](#), hvor Line læser sin historie op uden nogle detaljer
- Se video 2 [HER](#), hvor Line fortæller sin historie og pynter lidt på den, dvs. hun tilføjer den en lille hvid løgn
- Se video 3 [HER](#), hvor Line fortæller sin historie som en overdrevet og utroværdig løgnehistorie
- Tag efterfølgende en snak i plenum om forskelle og ligheder ved de tre historieverioner. Hvor meget kan man skrue op for de små hvide løgne, for at historien bliver lytteværdig, men uden at den bliver for utroværdig, så lytter mister interesse?

“

MIT HØJESTE ØNSKE ER AT FÅ MIN EGEN HEST

”

LEKTION 5: ILLUSIONSTEATER OG TRANSFORMATION

Imaginært boldspil

- Se video med eksempel af øvelsen [HER](#)
- Del klassen i tre grupper, og bed dem stille sig i en rundkreds. Eleverne skal nu nonverbalt sende en imaginær bold afsted til hinanden. Det kan være alle slags bolde fx fodbold, glaskugle, hoppebold, fjerbold, bowlingkugle etc.
- Man skal have øjenkontakt med den, man sender bolden til, inden man sender den afsted
- Som afsender og modtager af bolden skal man med hele sin krop vise så tydeligt som muligt, hvilken slags bold der sendes afsted og modtages
- Efter at have modtaget bolden, skal modtager transformere bolden til en anden slags bold og sende den afsted. I videoeksemplet ses en tennisbold transformere sig til en stor gymnastikbold, videre til en hoppebold og til sidst til en jernkugle
- TÆNK OVER; At gøre bevægelserne i slowmotion og være præcis på at afsende og modtage bolden ift. hvilken form og vægt den har

“

JOHAN LIGGER DER OG SOVER I SIN SENG.
LEO SIDDER PÅ HANS MAVEN OG SPINDER

”

Giv en imaginær gave

- Se video med eksempel af øvelsen [HER](#)
- Stående i rundkreds skal alle elever nonverbalt på skift give og modtage en imaginær gave. Alle slags gaver kan bruges
- Giveren skal med sin krop forme og give en imaginær gave til sidekammeraten i rundkredsen. Modtageren skal tage imod den og derefter transformere den om til en anden gave og give den videre i rundkredsen
- TÆNK OVER; At gøre bevægelserne i slowmotion, at vise med ansigtsudtryk og krop den følelse, man giver gaven med og den følelse, man modtager gaven med, at vise med ansigtsudtryk og krop den form og vægt, gaven har
- I videoeksemplet gives der hhv. en blomst, en kat, en ostemad og en fodbold. Fx er giveren glad for katten, og modtageren bange for at få den

LEKTION 5 - FORTSAT

Stole-transformation

- Se video med eksempel af øvelsen [HER](#)
- Gå sammen to og to og find en stol til hvert elevpar
- Eleverne skal nu skiftes til i slowmotion at transformere stolen til forskellige ting. Brug jeres fantasi til hele tiden at finde på nye måder at vende og stille stolen. Stolen kan både agere objekter eller levende væsener
- I udgangspunktet foregår øvelsen nonverbalt, men der må gerne tilføjes lidt lyde til bevægelserne for at gøre det lettere at forstå hinandens transformationer af stolen
- I videoeksemplet transformeres stolen først til et bord, videre til en sofa, så til en bazooka og til sidst et familiefoto

“

MIN KÆRESTE FIK EN HEST AF SHEIKEN. EN DAG SIDSTE SOMMER SÅ KOM HAN BARE. - HER FÅR DU EN HEST. HUN BLEV HELT VILDT GLAD OG SAGDE" DET ER DEN LYKKELIGSTE DAG I MIT LIV

”

LEKTION 6: ISCENESÆTTELSE AF HVERDAGSHISTORIER

Sæt krop og stemme på hverdags- og løgnehistorierne

En lille hvid løgn er en harmløs, uskyldig løgn.
En løgn der ikke går ud over nogen.

- Gå sammen to og to og læs jeres hverdagshistorier fra lektion 3 op for hinanden. Tal sammen om, hvordan I kan videreudvikle jeres historier, med små uskyldige løgne, der krydrer historien, men så den stadig er realistisk
- Fortæl jeres historie for hinanden, stående på gulvet. Fortæl med jeres kroppe, med endnu flere detaljer og find på min. to små hvide løgne, som I tilføjer historien. Husk at ændre jeres kroppe og stemmer, hvis der tilføjes andre personer til historien
- Tal nu sammen om, hvordan I gør jeres historier til løgnehistorier. I Lines historie gik hun fra først at være 6 år til at være 3 år. Hun startede med bare at gå hjem og endte med at blive overfaldet af en hund, der gav hende åbent benbrud
- Fortæl og vis hinanden jeres løgnehistorier med krop og stemme

“

LENE SIGER, AT DET VAR EN GOD HISTORIE. MEN DEN MÅTTE GERNE HAVE VÆRET LIDT LÆNGERE

”

LEKTION 7: EN LILLE HVID LØGN

Tilføj en rekvisit til hverdagshistorierne

- Se videoen [HER](#), hvor Line fortæller sin hverdagshistorie udbygget med små hvide løgne samt understøtter fortællingen ved at tilføje en rekvisit - en stol
- I denne historieversion bliver der brugt en stol som rekvisit, ligesom Johan i "Sne og Sand" brugte og transformerede bordet om til forskellige rekvisitter
- Læg mærke til, hvordan de små hvide løgne bliver brugt i historien, og hvordan Line transformerer stolen til fx at være et busstoppested, en tunnel, en seng m.m.
- Gå sammen to og to og brug jeres hverdagshistorier sammen med de små hvide løgne til at lave en tro- og lytteværdig hverdagshistorie med krop, stemme og rekvisit (stolen)
- Brug jeres fantasi og prøv at undersøge, hvordan stolen kan transformere sig til andet end en stol i relation til jeres historier
- Som afrunding på hele dette teaterforløb, og hvis I har tid, vis da de små hverdagshistorier for hinanden i klassen og snak i plenum om, hvordan man bruger krop, stemme og rekvisit til at fortælle og gøre en historie se-, tro- og lytteværdig

AHMEDS FAR

JOHANS FAR

AHMED

VERONIKA

BRILLEABEN
NICLAS

VERONIKAS
MOR

SPORTSMANDEN
JONAS

JOHANS MOR

JOHAN

VERONIKAS
FAR

KAMELDRIVER

VRED MAND I
OPGANGEN

KLASSELÆRER
LENE

DEN VREDE
MANDS
HUND

SHEIKEN

KATTEN LEO

SHEIKENS
DATTER

PREBEN
GEDESKÆG